

1075, 1079, 1081—2, 1085—91, 1067,
1083, 1080:

Արժանացողք հայրապետական գործունակութեան և օքնութեան.

Կանդակ օրէնութեան յանուն եղբարց Սունդուկեանց, վասն նուիրարերութեանց նօցա. թ. 1030:

— Օրէնութեան յանուն Յովսէփ քահանայի Բունիաթեան Աստրախանցոյ. թ. 1031:

— Օրէնութեան յանուն Ցեսչի հոգեորդ գպրանոցի Ն. Նախիջևանի՝ պ. Զարլիսեանի. թ. 1032:

— Օրէնութեան յանուն Հայ ժողովրդեան Սուշավա քաղաքի, յաղազս Հեռնաղբութեան քահանային իւրեանց. թ. 1068:

— Հնդկանրական, յանուն Ժողովրդեան թեմին Բեսարաբիոյ՝ զիարգմանէ Գեր. Տ. Ներսէս արքեպիսկոպոսի Խոռվագերդեան յԱռշնորդ թեմին. թ. 1073:

— Միմիթարութեան

Կոնդակ յանուն Տ. Հոփիսիմէի Փէնէրձեան վասն մահուան առն նորա աղա Յօվակիմայ. թ. 1022:

ՔԱՂՈՒԱԾՔ ՍԻՆՈԴԻ ՕՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆԵՐԻՑ.

6 Օգոստ.—Մինօդը նկատելով, որ Կուռանեան գաւառի և Զերինօմորեան նահանգի Սուխումեան շրջանի մէջ բնակող գտղոթական քահանաներին հեռացնելով ժողովուրդը առանց քահանայի է մնում, զիմեց Կովկասի պր. Կառավարչապետին, որպէս զի մինչեւ այդ խնդրի կարգադրութիւր առժամանակ թոյլառութիւն շնորհուի նրանց մնալու:

23 օգոստոս—Ղեռնդ քհ. Բալայեան դիմով Մինօդին յայտնել էր, թէ Ամազի զիւզի վանքն այժմ շատ խանգարեալ վիճակի մէջ է, գտնուում պարսիկները գրաւել են նրա հողերից մի մասը և աղատ կերպով օգտառում են նրանցից: Ղեռնդ քահանան յայտնում է նաև, թէ կալուածատէր Ստեփաննոս Եղիա-

զարեանց նոյն վանքին նու իրել է մի վարելահող և պատրաստակամութիւն է ցոյց տալիս նոյն վանքի վահահայրութիւնն ստանձնելու, խոստանալով թթենիներ անկել այդ հողերում և կարելի եղածին չափ բարեկարգի վանքի վիճակը: Մինօդը ընդունելով այդ առաջարկը՝ հրամայեց նոյն քահանային տեղեկութիւն տալ նուիրառած վարելահողի մասին, ստանալ նուիրառառից ընծայագիր, աշխատել յետ առնել պարսիկների խլած հողերը և հօգ տանել վանքի բարեկարգութեան:

23 օգոստ.—Շամախութ Թահիլքէնա զիւզից մահմեդական հաջի Մուրաս Միրզահմատ-օղի փափագ յայտնած լինելով ընդունուել Հայաստանեաց ս. եկեղեցւոյ ծոցը Մինօդը խնդրեց պր. Կառավարչապետի թոյլառութիւնը:

» — Մինօդը հրամայեց Շամախութ Կոնսիստորիային պր. Կառավարչապետի թիւ 8260, յուլիս 31, թոյլառութեան համաձայն մկրտութեամբ Հայաստանեաց Ս. Եկեղեցւոյ ծոցն ընդունել Շամախութ քաղաքի բնակիլ մահմեդական հասան Հուլի-օղուն:

» — Մինօդը լուծեց Հայրապետեան Հոռոմի և անդարձ աքսորուած Նհօյեանց Ալիքսանի պսակը, թոյլ առաջ հոռոմին կրկին ամուսնանալ:

3. սեպտ.—Հրամայեց Շամախութ Կոնսիստորիային պր. Կառավարչապետի թիւ 9137, օգոստ. 25, թոյլառութեան համաձայն մկրտութեամբ ընդունել մահմեդական հասան Քարար օղուն Հայաստ. ս. Եկեղեցւոյ զիրկը:

» — Արտօնեց Արսէն վրդ. Ղամճեանին երկու ամսուայ աղատ բնակութիւն Ռուսաստանում բժշկելու համար, կոկորդի հիւանդութիւնը:

10 սեպտ.—Մահմեդական Խամայիլ մաշաղի Ալիփանահ մահուան անկողնի մէջ փափագ յայտնած լինելով մկրտուել Հայաստանեաց ս. Եկեղեցւոյ արարութեամբ, և Շուշուույ պր. ոստիկանապետից հեռազրով թոյլառութիւն ստացած լինելով՝ Մինօդը հրամայեց Ղարաբաղու Կոնսիստորիային կատարել մահմերձի խնդրեքը:

20 սեպտ.—Յակոբ վրդ. Քալալեանց երկու աններելի պսակներ կատարած լինելով

Սինօդը կարգադրեց նրան արգելել Սեանի վանքում իսկ նրա դատը յահճնեց Երեանի նահնդական դատարանին:

22 սեպտ. — Պլու. Կառավարչապետի 12 սեպտ. թ. 9881 թոյլառութեան համաձայն կամացուց Երեանայ կոնսիստորիային մլրդութեամբ ընդունել Քուրդ Մատո Խամար օլլուն Հայոստ. և Եկեղեցւոյ ծոցը:

— Սինօդը Երեանի Դատարանի պրօքուրորի գեկուցու մից իմանալով թէ Դիտուար զիւղի Մինաս քահանայ Սաֆարեանցը յանշանքի համար Սախիջեանում բանտարկուած է զրկեց նրան քահանայական կարգից:

— Սինօդը հրամայեց Գանձապահ Տ. Նիշէ վարդապետին Մայր Աթոռի Միարաննի ցուցակի մէջ անցնել նաև Տ. Հմայեակ քրդ. Տ. Սարգսեանին և Տ. Բագրատ արեգայ Վարդապարեանցին:

Պաքն է եկել այն տեղը, ուր Նորա մանկութեան խաղաղ օրերն անցան, որտեղից Նա մի քանի ամիս առաջ հեռացել էր իրրե այդ յետնկած քաղաքի յետնեալ բնակիչներից մէկը, իրրե մի հասարակ արհեստաւոր: Այժմ Նա ժողովուրդի ուսուցիչն է, բոլորի աշքերը գեղի Նա են դարձած, և վեհ զգացումների որպիսի յուղումով, հրաշարան լիզուի որսկիսի շեշտով է արգեօք, որ արտասանում է Նա այդ խօսքերը. «Հողի Ծեառն ի վերայ իմ...» Արտաքուստ Նորա վերայ մի առանձին փոփոխութիւն չէր եղել. նոյնն էր Նա, ինչ որ Երուսաղէմ գնալուց առաջ՝ նոյն իւրաքանչիւր Սաղարէմացու քաջ ծանօթ զիմագծերը, նոյն աղքատիկ հագուստը նոյն շարժումները, բայց որպիսի մեծ, անսահման փոփոխութիւն Նորա հոգեկան աշխարհում: Յորդանանի ափին Նորա վերայ իջած Հողին էր, որ այժմ խօսում և գործում էր Նորա մէջ, Նորա գէմքին ու շարժուածքին մի նոր խորհրդաւոր արտայայտութիւն տալիս: Սակայն Հողին ու Նորա խորհրդները ճանաչելու համար Հողերը աեսողութիւն պէտք է ունենալ, որ պակասում էր Սաղարէմացիներին. Նորա այժմ էլ այն կին տեսնում ինչ որ առաջ, և տեսածով չափում էին նաև անտեսանելին, որի արտաքին տպաւորութիւնը միայն կրում էին և զարմանում: «Ո՞չ սա է որդին Յովսեփայ: — Ինչպէս ուրեմն, ինչպէս է որ այս շնորհալի բաները խօսում է. Յովսէփի որդին մեր վարդապետը լինի, մարգարէների խոստացած Աստուծոյ օծեալլը հանդիսանայ, լինելու բան չէ, մեր անձնափութիւնն այդ չի վերցնի: — Նոյն կերպ են մտածում այսօր մեզամից շատերը. Սոսկական մարդ՝ և Աստուծ: մի տգետ հիւսն՝ և բոլոր գարերի համար կեանքի իմաստութեան նախագծողը, մեր սահմանափակ ինելքը զորան հանել չի կարողանում: Մենք ևս աչքով տեսածն ու մաքով ըմբռուածը չափ ենք գարձնում այն աներեզիթ Հոգու համար: որ ոչ մի բնական չափի չի ենթարկուում: բայց բարոյական զօրութեամբ ընկծում է մեր Հողին և կենդանի նշաններով խօսում նորա հետ: մինչ յանձին Քրիստոսի մեր վերայ ներգործող Հողին ու Նորա զօրութիւնը ճանաչելու համար: պէտք է լաւ

ԿՐՈՆԱԿԱՆ ԲԱԺԻՆ.

****

ԱՇՈՒԹԵԱՅԻՆ ՀՈԳԻԱՅ ԴԱՐՁՈՒՆԵԱՆԻՑԻՑԵԱՆ ՆԵԱՆՆԵՐԻ.

«Հողի Տեառն ի վերայ իմ, վասն որոյ եւ օծ իսկ զիս աւնտարանի այցաց, առանձաց զիս յարողի զերեաց զրողուրիւն և կուրաց տեսանել, արձակի զվերաւոր ի բողուրիւն, յարողի զտարեկան Տեառն ընդունից:»

Դուկ. Դ. 18—19:

ԲԻՍՏՈՍ առաջին անգամ իւր մլրդութիւնից, հրապարակի վեցիրե քարոզիչ յայտնուելուց և հռչոկ առանձալուց յետոյ՝ հայրենի Սաղարէմ քա-